

ofte føres med den Kraft, der er ejendommelig for Nordmændene, og som er et i og for sig saa tiltalende Træk ved den norske Karakter. I denne stærke Hævdelse af national gammel historisk Ret er der for os noget principielt overordentlig tiltalende, men vi mener, at den i dette Tilfælde virker ud fra urigtige Forudsætninger. Vi maa naturligvis fra vor Side hævde, at dette formelle Spørgsmaal er afgjort; men jeg gaar ud fra, at der ikke fra nogen Side her i Landet vil rejse sig nogen Modstand mod en Forhandling med Norge med det Formaal at naa en venskabelig Overenskomst med Hensyn til de erhvervsmæssige Forhold.

Vi haaber, at en saadan Forhandling hvorunder man fra begge Sider respekterer hinanden og respekterer de historiske retsstiftende Kendsgerninger, hvor man søger at bøje de muligt modstaaende praktiske Interesser efter hinanden, maa blive optaget. Det maa under denne Forhandling efter min Mening ingen Sinde tabes af Sigte, at Forholdene i den Verden, der omgiver os, er saadanne, at de i høj Grad opfordrer de smaa skandinaviske Nationer til af al Kraft at dyrke og styrke, hvad der kan samle os, energisk at stræbe efter at komme ud over, hvad der kan skille. En saadan Stræben forudsætter Gensidighed. Jeg nærer ingen Tvivl om, at der fra dansk Side er en god, den bedste, Villie dertil. Jeg kan ikke opgive Haabet om, at det samme maa være Tilfældet fra norsk Side.

Jeg anbefaler hermed Lovforslaget til velvillig Behandling i et Udvalg.

J. Oskar Andersen: Da to Ministre havde Ordet ved Fremsættelsen af Lovforslaget, og da Indenrigsministeren fremhævede, at dette vedblivende deler de grønlandske Administrationsssager under to Ministerier, saaledes som det ogsaa fremgaar af Lovforslaget, har det konservative Parti ønsket, at Ordførerskabet fra vor Side overdroges til to Medlemmer; og det har overdraget mig at tale om de Spørgsmaal, der vedrører Kirke- og Skolevæsen. Som udtalt af den højtærede Kirkeminister skete der ved Ordningen i 1912, der vendte tilbage til Tilstanden før 1908 og lagde Handelen og Administrationen under Fællesstyret, den meget betydningsfulde For-

andring med Hensyn til Kirke- og Undervisningsvæsenet. deroppe — der hidtil havde været holdt udenfor den øvrige Administration som noget selvstændigt —, at ogsaa dette lagdes under Overtilsynet af den enkelte Mand, der fik Stillingen som Direktør, og som forelægger Ministrene de ham underlagte Sager, for saa vidt de ikke er henlagt til hans egen Afgørelse.

Den højtærede Kirkeminister fremhævede, at der i det sidst nedsatte grønlandske Udvalg hos alle Repræsentanter for Kirke- og Undervisningsvæsenet var adskillige Betænkeligheder ved at fortsætte Fællesstyret, og han fremhævede ogsaa, at man savnede den intime Forbindelse med Kirke- og Undervisningsvæsenet henede. Man kan vist betegne dette som et meget afdæmpet Udtryk for den Kendsgerning, at det Mindretal i Udvalget paa 8 Mænd, der repræsenterede samtlige de i Skole- og Kirkevæsenet særlig kyndige, direkte foreslog, at Kirke- og Undervisningsvæsenet ligesom tidligere skulde henlægges under Kirkeministeriet, og i Begrundelsen af dette Forslag blandt andet kunde henvises til, at Henlæggelsen under Direktøren fandt Sted mod alle de i det grønlandske Kirke- og Undervisningsvæsen ansatte Personers Ønsker, for saa vidt de havde Lejlighed til at udtale sig, samt at de grønlandske Konventer enstemmigt havde udtalt sig for, at det gamle Forhold til Kirkeministeriet blev genoprettet. Jeg skal ikke her gaa nærmere ind paa dette Mindretals efter min Opfattelse meget vægtige Grunde, men kun bemærke, at de med Ængstelse — som det er udtrykt Side 29 i Udvalgsbetænkningen — saa Fortsættelsen af Fællesstyret i Møde og pegede paa, at den kunstigt skabte Enhed ikke dækkede nogen virkelig Enighed, samt at der i Foreningsaarene har fundet Afgørelser Sted med Hensyn til Kirke- og Undervisningsvæsenet, ved hvilke der er taget mere Hensyn, som de udtrykker det, til den civile Administrations Interesser end til Kirkevæsenets Tarv.

Ved den Diskussion om Udvalgsforslaget, som holdtes i 1922 i „Det grønlandske Selskab“, og som i det hele taget maa anbefales til Læsning, da den indeholder adskilligt af stor Interesse, gør en enkelt Deltager, Kolonibestyrer Petersen, som er Formand for Kolonibestyrernes og Assisten-